https://www.hnguonline.com

HBK-1125

B. Com. (Sem. IV) Examination

April / May – 2015

CE - 203-A : Cost Accounting - II

Time : Hours] [Total Marks : **70**

સૂચના : બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો (ગમે તે **ચાર**) **14**

(1) આર્યન ટ્રાન્સપોર્ટ કંપનીની બસ માટે નીચેની માહિતી પરથી પેસેન્જર કિલોમીટર પડતર શોધો.

કિલોમીટર	1	2	3	4	5
પેસેન્જર્સ	5000	10,000	8,000	4,000	1,000

કુલ ખર્ચ રૂ.22,400 છે.

(2) જોબ પડતર પદ્ધતિના ફાયદા જણાવો.

(3) નીચેની માહિતી પરથી કુલ પડતર શોધો.
માલસામાન 30,000
મજૂરી 60,000
કારખાના ખર્ચ કારખાના પડતરના 40% છે, જ્યારે ઓફિસખર્ચ કારખાના પડતરના 20% ધારી પડતર શોધો.

(4) રુત્વા લિ.ના નાણાકીય હિસાબોની માહિતી નીચે મુજબ છે.
ઓફિસ શિરોપરી ખર્ચા .....રૂ.2,00,000
વેચાણ શિરોપરી ખર્ચા .....રૂ.2,40,000
ચોખ્ખો નફો .....રૂ.1,10,000
એવું માલુમ પડ્યું છે કે નાણાકીય હિસાબોમાં દર્શાવેલ ઓફિસ શિરોપરી ખર્ચા પડતરના હિસાબોની સરખામણીમાં ૨૦% ઓછા છે. જ્યારે વેચાણ શિરોપરી ખર્ચા ૨૦% વધુ છે. પડતરના હિસાબોનો નફો શોધો.

(5) 'કરારમાં સ્વયંભાવ વર્ધક કલમ' સમજાવો.

https://www.hnguonline.com

https://www.hnguonline.com

(6) 5,00,000 રૂ.નો કરાર પૈકી 80% કામ પૂરું થયેલ છે. તે બદલ રૂ.3,50,000નું પ્રમાણપત્ર મળ્યું છે. કરેલા કામનો કુલ ખર્ચ 2,80,000 થયો હોય તો બિનપ્રમાણિત કામની પડતર શોધો.

2 દેવ્યાંશિ કન્સ્ટ્રકશન લિ. તા.1.4.11ના રોજ એક મકાન બાંધવાનો કરાર રાખે છે. કરારની કિંમત રૂ.3,50,000 છે. તે અંગેની વિગતો નીચે મુજબ છે : **14**

વિગત	1.4.11થી 31.3.12નો ખરેખર ખર્ચ	1.4.12થી 30.9.12નો અંદાજિત ખર્ચ
માલસામાન	60,000	79,000
ચૂકવેલ મજૂરી	40,000	56,000
ચૂકવવાની બાકી મજૂરી	4,000	-
કરારની જગ્યા પર મોકલેલ પ્લાન્ટ	30,000	-
અગાઉથી ચૂકવેલ ખર્ચ	3,000	-
ચૂકવેલો ખર્ચ	15,000	30,000
સ્ટોર્સમાં પરત પ્લાન્ટ (મૂળકિંમત)	10,000	20,000
સ્થળ પર માલ	4,000	10,000
પ્રમાણિત કામ	1,60,000	પૂરું
બિનપ્રમાણિત કામ	5,000	-
મળેલ રોકડ	1,20,000	2,30,000

પ્લાન્ટ પર મૂળકિંમતે 25% લેખે ઘસારો કાપવાનો છે.

કરાર તા.30-9-2012ના રોજ પૂરો થવાનો અંદાજ છે. તમારે

https://www.hnguonline.com

https://www.hnguonline.com

31.3.2012ના રોજનું પૂરા થતું વર્ષનું કરારખાતુ, ચાલુકામ ખાતું તથા કાચું કરાર ખાતું બનાવી અંદાજી નફો શોધી કાઢવાનો છે.

31-3-12ના કરાર ખાતામાંથી ન.નુ. ખાતે લઈ જવાની રકમ નીચે મુજબ ગણવાની છે.

$$\frac{\text{અંદાજી નફો} \times \text{પ્રમાણિત કામ}}{\text{કરાર કિંમત}} \times \text{રોકડનું ધોરણ.}$$

3 રુત્વમ લિ.ની ઉત્પાદનશક્તિ 10,000 એકમોની છે. વર્ષ 2014માં ફક્ત 40% ઉત્પાદન શક્તિએ ઉત્પાદન અને વેચાણ થયું છે. વિગતો નીચે મુજબ છે. **14**

વિગત	₹.
સીધી માલ સામગ્રીનો વપરાશ	6,00,000
સીધી મજૂરી	4,00,000
કારખાનાના પરોક્ષ ખર્ચા (40% ચલિત)	2,00,000
ઓફિસ પરોક્ષ ખર્ચા -સ્થિર	1,60,000
વેચાણ વિતરણ ચર્ચા	2,40,000
કુલ વેચાણ	20,00,000

વર્ષ 2015 માટેનો અંદાજ

(1) ઉત્પાદન અને વેચાણ પૂરેપૂરી ક્ષમતાએ થશે.

(2) વેચાણ - વિતરણ ખર્ચના 50% ખર્ચ વેચાણના એકમો સાથે બદલાય છે.

(3) નફાનો દર ગયા વર્ષના ધોરણે જાળવી રાખવાનો છે.

તમારે 2014ના વર્ષ અને 2015ના કુલ પડતર અને એકમદીઠ પડતર દર્શાવતાં પત્રકો તૈયાર કરવાના છે.

અથવા

https://www.hnguonline.com

https://www.hnguonline.com

3 'રંજના લિ.' 1000 નંગ રેફ્રીજરેટરો બનાવ્યા અને વેચ્યા 31મી માર્ચ 2014ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષનું વેપારખાતુ તથા નફા-નુકશાન ખાતું નીચે મુજબ છે : **14**

વિગત	₹.	વિગત	₹.
માલસામાન	80,000	વેચાણ	4,00,000
સીધી મજૂરી	1,20,000		
ઉત્પાદતના પ. ખર્ચા	50,000		
કાચો નફો આ.લઈ.	1,50,000		
	4,00,000		4,00,000
સ્ટાફનો પગાર	60,000	કાચો નફો	
ભાડું-કરવેરા	10,000	આ.લાવ્યા	1,50,000
વેચાણ ખર્ચા	30,000		
સામાન્ય ખર્ચા	20,000		
ચોખ્ખો નફો	30,000		
	1,50,000		1,50,000

31મી માર્ચ - 2015ના રોજ પૂરા થનાર વર્ષ માટે અંદાજ

(1) ઉત્પાદન તથા વેચાણ 1200 રેફ્રીજરેટરોનું થશે.

(2) પાછલા વર્ષ કરતાં માલસામાનની કિંમતમાં 20% વધારો થશે.

(3) મજૂરીમાં 5%નો વધારો થશે.

(4) ઉત્પાદન પરોક્ષ ખર્ચમાં 10% વધારો થશે.

(5) વેચાણ ખર્ચા એકમદીઠ એક સરખાં રહેશે.

(6) ઉત્પાદનમાં વધારો થવા છતાં બીજા ખર્ચમાં કોઈ અસર થશે નહીં.

પડતરપત્રક બનાવી તમારે વેચાણકિંમત પર 10% નફો મળી રહે તેવી રીતે પત્રક તૈયાર કરી રજૂ કરવાનું છે.

https://www.hnguonline.com

https://www.hnguonline.com

મહેશ લિ.નું 31-3-2012ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષનું વેપાર અને નફા-નુકસાન ખાતું નીચે પ્રમાણે છે. **14**

વિગત	રૂ.	વિગત		રૂ.
માલસામાન	3,50,000	વેચાણ(2000 એકમો)		8,13,000
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	2,40,000	તૈયાર માલ(500 એકમો)		1,37,000
કારખાનાના ખર્ચા	1,10,000	અર્ધ તૈયાર માલ		
કાચો નફો	3,00,000	માલસામાન -	25,000	
	10,00,000	પ્રત્યક્ષ મજુરી -	10,000	
		કારખાના ખર્ચા	15,000	50,000
				10,00,000
ઓફિસ ખર્ચા	70,000	કાચો નફો		3,00,000
વેચાણ ખર્ચા	15,000	મળેલ ડિવિન્ડ		20,000
પ્રાથમિક ખર્ચ	4,000	મળેલ ભાડું		5,000
આવકવેરા જોગવાઈ	11,000			
ચોખ્ખો નફો	2,25,000			
	3,25,000			3,25,000

પડતરના હિસાબો તપાસતાં નીચેની માહિતી પ્રાપ્ત થઈ છે.

(1) માલસામાન અને મંજૂરી ખર્ચ તેની પડતર કિંમતે જ દર્શાવવામાં આવે છે.

(2) કારખાનાના ખર્ચા મજૂરીના 50% ફાળવવામાં આવે છે.

(3) ઓફિસના ખર્ચા, કારખાના પડતરના 10% લેખે વસૂલ કરવામાં આવે છે.

(4) વેચાણ ખર્ચા વેચેલ એકમ દીઠ રૂ.5 લેખે ગણેલ છે.

ઉપરની માહિતી પરથી તૈયાર કરો :

(અ) પડતરના હિસાબો મુજબ નફો કે નુકસાન દર્શાવતું પત્રક

(બ) પડતરના હિસાબો તથા નાણાકીય હિસાબો મુજબ દર્શાવેલ નફા-નુકસાનની મેળવણી દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

https://www.hnguonline.com

https://www.hnguonline.com

4 પૂર્વેશ લિ.ની એકમદીઠ પડતર રૂ.810 નીચે મુજબ બનેલી છે. **14**

માલસામાન ખર્ચ	રૂ.400	
મજૂરી	રૂ.200	
કારખાના ખર્ચા	રૂ.150	(પ્રા.પડતર પર આધારિત છે.)
ઓફિસ શિરોપરી ખર્ચા	રૂ.40	
વેચાણ શિરોપરી ખર્ચા	રૂ.20	
કુલ	રૂ.810	

નફા-નુકસાન ખાતુ

વિગત	રૂ	વિગત	રૂ.
શરૂઆતનો સ્ટોક		વેચાણ (10,000	
(તૈયાર માલ 1000 એકમો)	4,00,000	એકમો)	1,10,00,000
માલસમાન	60,00,000	આખર સ્ટોક	
મજુરી	30,00,000	તૈયારમાલના 6000 એકમો	42,40,000
કારખાના ખર્ચ	16,00,000		
કાચો નફો	42,40,000		
	1,52,40,000		1,52,40,000
ઓફિસ ખર્ચા	2,80,000	કાચો નફો	42,40,000
વેચાણ ખર્ચ	2,20,000	મળેલ વ્યાજ-વટાવ	2,00,000
કરવેરાની જોગવાઈ	1,40,000		
પાઘડી માંડીવાળી	40,000		
ચોખ્ખો નફો	37,60,000		
	44,40,000		44,40,000

ઉપરની વિગતો પરથી પડતરનું પત્રક અને મેળવણી પત્રક બનાવો.

https://www.hnguonline.com

https://www.hnguonline.com

5 ગોકુલ ટ્રાન્સપોર્ટ કંપની ૫ ટન શક્તિ ધરાવતી એક ટ્રક સંબંધી નીચેની વિગતો પૂરી પાડે છે. **14**

ટ્રકની પડતર	₹, 3,00,000
અંદાજીત આયુષ્ય	10 વર્ષ
ભંગાર કિંમત	₹.30,000
ડીઝલ ઓઈલ ગ્રીસ	ટ્રીપ દીઠ ₹.40 દરેક બાજુએ
ડ્રાઈવરનો પગાર	માસિક ₹.1,800
ક્લિનરનો પગાર	માસિક ₹.1,200
મરામત અને નિભાવ	વાર્ષિક ₹. 15,000
વીમો	ટ્રકની કિંમતના 4.8% લેખે
કરવેરા	વાર્ષિક ₹.7,200
સામાન્ય સુપર વિઝન ખર્ચ	વાર્ષિક ₹.14,400

ટ્રક શહેરથી 40 કિલોમીટરના અંતરે માલ લઈ જાય છે અને લાવે છે. ટ્રક દિવસની બે રાઉન્ડટ્રીપ કરે છે.જતા ફેરામાં પૂર્ણ ક્ષમતાનું નૂર મળે છે. વળતા ફેરામાં 50% નૂર મળે છે. ટ્રક મહિનામાં સરેરાશ 25 દિવસ દોડે છે. https://www.hnguonline.com

ગણતરી કરો :

(1) ટન કિલોમીટર પડતર - માસિક સેવા પડતરનું પત્રક

(2) જો કંપની નૂર પર 50% નફો ચઢાવે તો ટનકિલોમીટરનું જતાનું ભાડું નક્કી કરો.

અથવા

https://www.hnguonline.com

https://www.hnguonline.com

5 ડૉ. સુરેશ શાહ 'સર્જન હોસ્પિટલ' ચલાવે છે. તેમણે વાર્ષિક 3,00,000ના ભાડાથી હોસ્પિટલ રાખેલ છે. હોસ્પિટલમાં 30 પથારીની અને પ્રસંગોપાત્ર (5) પથારીની સગવડ છે. મકાનનો મરામત ખર્ચ તેમણે ભોગવવાનો છે. હોસ્પિટલના કાયમી સ્ટાફના ખર્ચા. **14**

2 સુપરવાઈઝર	દરેકનો માસિક પગાર ₹. 5,000
4 નર્સ	દરેકનો માસિક પગાર ₹. 6,000
2 વોર્ડબોય	દરેકનો માસિક પગાર ₹.4,000
2 ડૉક્ટર	દરેકનો માસિક પગાર ₹.15,000

હોસ્પિટલ સારવાર માટે 365 દિવસ ખુલ્લી રહે છે. વાર્ષિક પથારી દિવસો 9,550 છે. અન્ય ખર્ચ નીચે મુજબ છે.

અન્ય ખર્ચ નીચે મુજબ છે.

નિભાવ અને મરામત ખર્ચ	૪૦,૦૦૦	દવા અંગેનો ખર્ચ	૨૪,૦૦૦
દર્દીઓને ખોરાક-ભોજન	૪૦,૦૦૦	સામાન્ય વહીવટી ખર્ચ	૫૦,૦૦૦
દર્દીઓને સેવા ખર્ચ	૩૦,૦૦૦	વીઝીટીંગ ડૉક્ટર ફી	૧,૩૦,૦૦૦
ધોલાઈ અંગેનો ખર્ચ	૩૫,૦૦૦		
એક્સરે-ઓક્સિજન ખર્ચ	૧૬,૦૦૦		

પડતર પર 20% નફો મળે તે માટે દર્દીની પથારી દિવસ દીઠ ભાડું નક્કી કરો. સેવા પડતર પત્રક તૈયાર કરો.

https://www.hnguonline.com

https://www.hnguonline.com

ENGLISH VERSION Aim/2017

Cost · Accounting - II

Instruction : *All questions carry equal marks.*

1 Answer the following questions : (any four) **14**

(1) Find out passenger kilometre cost for a bus of Aryan Transport Co. from following information.

Kilometres :	1	2	3	4	5
Passengers :	5,000	10,000	8,000	4,000	1,000

Total expenditures is Rs. 22,400.

(2) State advantages of job costing.

(3) From the following particulars find out total cost.

Materials 30,000

Wages 60,000

Factory overhead is charged at 40% of factory cost and office overhead is taken at 20% of factory cost.

(4) The following is the information of Rutra Ltd.

Office overheads	Rs. 2,00,000
Selling overheads	Rs. 2,40,000
Net Profit	Rs. 1,10,000

It is found that the office overheads shown in the financial accounts are 20% less in comparison to cost accounts while the selling overheads are 20% more.

Find out the profit as per Cost Accounts.

(5) Explain 'Escalation clause'.

(6) 80% work of the contract price Rs. 5,00,000 is completed for which the work certified is Rs. 3,50,000. Total cost of work is Rs. 2,80,000. Find out the cost of uncertified work.

https://www.hnguonline.com

https://www.hnguonline.com

2 Devyanshi construction company signs a contract for building construction on 1.4.11. Contract price is fixed for Rs. 3,50,000. Details of contract are as under :

Particulars	Actual exp. for 1.4.11 to 31.3.12	Estimated exp for 1.4.12 to 30.9.12
Materials	60,000	79,000
Labour paid	40,000	56,000
Outstanding labour	4,000	-
Plant sent on site	30,000	-
Expenses paid	15,000	30,000
Pre-paid expenses	3,000	
Plant returned to store (at cost)	10,000	20,000
Material at site	4,000	10,000
Works Certified	1,60,000	Complete
Work uncertified	5,000	-
Cash received	1,20,000	2,30,000

Depreciation @ 25% on original cost of plant is to be calculated. It is assumed that contract will be completed on 30.09.2012. You have to prepare : Contract Account (2) Work in progress (3) Also prepare proforma contract account and find out estimated profit. Calculate amount carried to P&L account for year 2011-12 as under :

$$\frac{\text{Estimated Profit} \times \text{Certified work}}{\text{Contract Price}} \times \text{Cash race basis}$$

https://www.hnguonline.com

https://www.hnguonline.com

3 Rutram Ltd. has production capacity of 10,000 units in the year 2014. It has produced and sold at its 40% capacity. The details are as under. 14

Particulars	Rs.
Direct Material consumed	6,00,000
Direct Labour	4,00,000
Factory indirect expenses (40% variable)	2,00,000
Office indirect expenses fixed	1,60,000
Selling and distribution expenses	2,40,000
Total Sales	20,00,000

Estimate for the year 2015.

(1) Production and sales will be at its full production capacity.

(2) 50% of selling and distribution expenses are variable changing along with the units of sales.

(3) Rate of profit for the year 2014 is to be maintained as per last year.

You are required to prepare cost sheets for the year 2014 and 2015 showing total cost and per unit cost.

OR

3 Ranjana Ltd manufactured and sold 1000 refrigerators in the year ending 31st March 2014. The summarized trading and profit and loss account is given below. 14

Trading and Profit and Loss Account for the year

https://www.hnguonline.com

https://www.hnguonline.com

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
To Cost of material	80,000	By sales	4,00,000
To Direct Wages	1,20,000		
To Mfg. Overhead costs	50,000		
To Gross Profit	1,50,000		
	4,00,000		4,00,000
To Staff salary	60,000	By Gross Profit A/c.	1,50,000
To Rent Rates	10,000		
To Selling Expenses	30,000		
To General expenses	20,000		
To Net Profit	30,000		
	1,50,000		***1,50,000***

For the year ended 31st March 2015 it is estimated that :

(1) Output and sales will be 1200 refrigerators.

(2) Price of materials will rise by 20% on the previous year's level.

(3) Wages will rise by 5%

(4) Manufacturing cost will rise by 10%

(5) Selling expenses per unit will remain unchanged.

(6) Other expenses will remain unaffected by the rise in output.

You are required to submit a statement for the Board of Directors showing the price at which refrigerators would be marked so as to show a profit of 10% on selling price.

https://www.hnguonline.com

https://www.hnguonline.com

https://www.hnguonline.com

https://www.hnguonline.com

https://www.hnguonline.com

4 Following is the Trading Account and P&L Account of Mahesh Ltd. for the year ended 31.3.2012.

Particulars	*Rs.*	*Particulars*	*Rs.*
To Materials	3,50,000	By sales (2000 units)	8,13,000
To Direct Labour	2,40,000	By Finished stock (500 units)	1,37,000
To Factory Expen.	1,10,000	By work in progress	
To Gross Profit	3,00,000	By Material : 25,000	
		Direct Wages : 10,000	
		Factory Exp. : 15,000	50,000
	10,00,000		***10,00,000***
To Office expenses	70,000	By Gross profit	3,00,000
To Sales expenses	15,000	By Dividend recei.	20,000
To Preliminary exp.	4,000	By rent received	5,000
To Provision for I.Tax	11,000		
To Net profit	2,25,000		
	3,25,000		***3,25,000***

The following information has been obtained on scrutiny of cost accounts :

(1) Materials and wages are charged at actual cost.

(2) Factory expenses have been allocated to the production at 50% of wages.

(3) Office expenses have been charged at 10% of works cost.

(4) Sales expenses have been charged at Rs. 5 per unit, on units sold.

From the above information prepare :

(i) Statement showing profit or loss as per cost account.

(ii) Statement showing reconciliation of profit or loss as per cost accounts and financial accounts.

OR

https://www.hnguonline.com

https://www.hnguonline.com

4 The following is the cost per unit of Purvesh Ltd. per unit cost is Rs. 810 which is allocated as follows : 14

	Rs.	
Materials	400	
Wages	200	
Factory overheads	150	(It is depend upon prime cost)
Administration overhead	40	
Selling overheads	20	
	810	

The following is the profit and loss account of company.

Particulars	*Rs.*	*Particulars*	*Rs.*
Opening stock (Finished 1000 units)	4,00,000	By sales (10000 units)	1,10,00,000
Materials	60,00,000	By Closing stock (Finished goods 6000 units)	42,40,000
Labour	30,00,000		
Factory expenses	16,00,000		
Gross Profit	42,40,000		
	1,52,40,000		***1,52,40,000***
Office expenses	2,80,000	By Gross Profit	42,40,000
Selling expenses	2,20,000	By Interest and Discount	2,00,000
Provision for I.Tax	1,40,000		
Goodwill written-off	40,000		
Net Profit	37,60,000		
	44,40,000		***44,40,000***

Prepare cost statement and Reconciliation statement.

https://www.hnguonline.com

https://www.hnguonline.com

5 Gokul Transport Company supplies the following details in respect of a truck of 5 ton capacity 14

	Rs.
Cost of truck	3,00,000
Estimated life	10 years
Scrap value	30,000
Diesel, oil and Grease	Rs. 40 per trip each way
Driver's salary	1,800 per month
Cleaner's salary	1,200 per month
Repair and maintenance	15,000 per year
Insurance	4.8% on truck value per year
Tax	7,200 per year
General supervision charges	14,400 per year

The truck carries goods to and from the city covering a distance of 40 kilometers each way. The truck makes two round trip per day.

On ward trip freight is available to the extent of full capacity and on return 50% of the capacity.

Assuming that the truck runs on an average 25 days a month. Work out

(1) Operating cost per ton-kilometers by making monthly operating cost sheet.

(2) Rate per ton kilometer that the company should charge if a profit of 50% on freightage is to be earned and freight of each outward trip.

OR

https://www.hnguonline.com

https://www.hnguonline.com

5 Dr. Suresh Shah runs a hospital named "Surgune Hospital". He has got a hospital building on rent of Rs. 3,00,000 yearly. 14

There is a facility of 30 beds in the hospitals and five beds can be added if needed.

Repairing and maintenance expenses are to be borne by the hospital authorities.

The expenses of permanent staff are given below.

2 supervisors – salary per month per head	Rs.5,000
4 Nurse – per month salary per head	6,000
2 ward boys per month salary per head	4,000
2 Doctors per month salary per head	15,000

The occupancy of patients beds during the financial year ending was 9,550

The other expenses are as under :

	Rs.
Repairing and maintenance	40,000
Cost of food for patients	40,000
Expenses regarding services to patients	30,000
Laundry expenses	35,000
Medicine expenses	24,000
X-ray and oxygen expenses	16,000
General expenditure	50,000
Visiting Doctor's Fees	1,30,000

To get 20% profit on cost price the rent per patient bed day is to be decided.

Prepare a statement showing operating cost.

---

https://www.hnguonline.com

https://www.hnguonline.com

https://www.hnguonline.com

https://www.hnguonline.com